

**Bruxelles, 19. lipnja 2026.
(OR. en)**

10902/26

**Međuinstitucijski predmet:
2026/0175 (NLE)**

**ECOFIN 864
UEM 288
FIN 929
ECB
EIB**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	19. lipnja 2026.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2026) 316 final
Predmet:	Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke od 15. prosinca 2022. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Mađarske

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 316 final.

Priloženo: COM(2026) 316 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.6.2026.
COM(2026) 316 final

2026/0175 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Provedbene odluke od 15. prosinca 2022. o odobrenju ocjene plana za
oporavak i otpornost Mađarske**

{SWD(2026) 171 final}

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke od 15. prosinca 2022. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Mađarske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Nakon što je Mađarska 11. svibnja 2021. dostavila nacionalni plan za oporavak i otpornost, Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu. Vijeće je Provedbenom odlukom Vijeća od 15. prosinca 2022. odobrilo pozitivnu ocjenu².
- (2) Mađarska je 31. kolovoza 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241. Vijeće je Provedbenom odlukom Vijeća od 8. prosinca 2023.³ odobrilo pozitivnu ocjenu.
- (3) Mađarska je 10. lipnja 2026. Komisiji dostavila obrazloženi zahtjev za podnošenje prijedloga za izmjenu Provedbene odluke Vijeća od 15. prosinca 2022. u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 jer se zbog objektivnih okolnosti uzrokovanih povećanjem troškova uslijed nestabilnosti cijena energije, neočekivanim promjenama na geopolitičkom planu, nepredviđenim izazovima u provedbi, kašnjenjima zbog vremenskih ograničenja ili pritiska u rasporedu te drugim pravnim ili regulatornim okolnostima plan za oporavak i otpornost u cjelini više ne može provesti. Stoga je Mađarska podnijela novi nacionalni plan za oporavak i otpornost.
- (4) Komisija smatra da razlozi koje je Mađarska navela opravdavaju zahtjev za izmjenu Provedbene odluke Vijeća od 15. prosinca 2022. na temelju članka 21. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 i stoga bi tu provedbenu odluku Vijeća trebalo izmijeniti.
- (5) Vijeće je 8. srpnja 2025. Mađarskoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Konkretno, Vijeće je Mađarskoj preporučilo da učinkovito koordinira makroekonomske politike, postupno ukine ograničenja cijena i kamatnih stopa, ojača srednjoročni proračunski okvir, poboljša dugoročnu održivost mirovinskog sustava,

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

² Vidjeti dokumente: ST 15447/22 INIT; ST 15447/22 ADD 1.

³ Vidjeti dokumente: ST 15964/23 REV 1; ST 15964/23 REV 2(bg); ST 15964/23 ADD 1.

poboljša poslovno okruženje, potiče razvoj tržišta kapitala, poboljša inovacijski okvir, ubrza diversifikaciju opskrbe fosilnim gorivima, postupno ukine subvencije za fosilna goriva, poboljša fleksibilnost i tržišno natjecanje u sektoru električne energije, poboljša otpornost vodoopskrbe, poveća kružnost, poboljša obrazovne ishode i poveća sudjelovanje skupina u nepovoljnom položaju u kvalitetnom redovnom obrazovanju, poveća pristup mjerama tržišta rada, osigura djelotvoran socijalni dijalog, poboljša primjerenost socijalne pomoći i osigura pristup osnovnim uslugama te da provodi ciljane mjere potpore za stanovanje i poveća ponudu stambenih nekretnina. Nakon što je ocijenila napredak u provedbi preporuka u trenutku podnošenja novog plana za oporavak i otpornost, Komisija smatra da Mađarska nije u potpunosti provela ili da nije ostvarila znatan napredak u pogledu bilo koje od navedenih preporuka.

- (6) Komisija je 21. svibnja 2026. u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ objavila detaljno preispitivanje za Mađarsku. Zaključak je Komisijine analize da u Mađarskoj postoje makroekonomske neravnoteže jer slabosti povezane s konkurentnošću, visokim državnim deficitom i potrebama države za financiranjem, cijenama stambenih nekretnina i državnim intervencijama na financijskom tržištu nisu otklonjene.
- (7) Planovima za oporavak i otpornost trebali bi se nastojati ostvariti opći ciljevi Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 („Mehanizam”) i Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Planovi bi trebali promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije doprinoseći šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241.
- (8) Provedba planova za oporavak i otpornost država članica trebala bi biti koordinirani napor koji se sastoji od reformi i ulaganja u cijeloj Uniji. Koordiniranom i istodobnom provedbom i provedbom prekograničnih projekata i višedržavnih projekata te bi se reforme i ulaganja trebali međusobno jačati i stvoriti pozitivan učinak prelijevanja u cijeloj Uniji.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (9) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava te njezina dodijeljena financijska sredstva.
- (10) Novi plan sadržava mjere kojima se doprinosi svih šest stupova, a neke se komponente odnose na više stupova. Novi plan uključuje širok spektar mjera, s posebnim naglaskom na zelenoj tranziciji, digitalnoj transformaciji, izgradnji ekonomske, socijalne i institucionalne otpornosti te politikama za sljedeću generaciju. Novi plan uključuje i mjere za potporu pametnom, održivom i uključivom rastu te socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, u skladu s europskom industrijskom strategijom.
- (11) Novi plan znatno doprinosi zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji. Zelena tranzicija podupire se prije svega reformama i ulaganjima u području održivog prometa, energije, upravljanja vodama i kružnog gospodarstva. Ključne mjere

⁴ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011, str. 25.)

uključuju ulaganja u javni prijevoz s nultom stopom emisija, razvoj energetske mreže i proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Nekoliko komponenti sadržava mjere usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti javnih i stambenih zgrada. Digitalna transformacija posebno se podupire mjerama za promicanje digitalizacije obrazovanja i javne uprave, kao i digitalizacije zdravstvenog i energetskog sektora te razvoja digitalnih inovacija i digitalnih vještina.

- (12) Znatno broj reformi i ulaganja iz novog plana usmjeren je na poboljšanje zdravstvene zaštite te ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost. Očekuje se da će se mjerama u zdravstvenom sektoru poboljšati učinkovitost i pristup kvalitetnoj skrbi. Očekuje se da će ključne institucionalne reforme poboljšati otpornost gospodarstva jačanjem borbe protiv korupcije, zaštite financijskih interesa Unije i neovisnosti pravosuđa. Fiskalnim reformama nastoji se pojednostavniti sustav oporezivanja i smanjiti njegova osjetljivost na rizik od agresivnog poreznog planiranja te olakšati pristup javnim podacima. Očekuje se da će se pametan, održiv i uključiv rast posebno postići raznim mjerama usmjerenima na povećanje tržišnog natjecanja i transparentnosti u javnoj nabavi te promicanje istraživanja i inovacija.
- (13) Razne mjere u novom planu za oporavak i otpornost doprinose socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, posebno reforme i ulaganja kojima se podupire razvoj ljudskog kapitala poboljšanjem digitalnih i strukovnih vještina, poboljšanjem pristupa kvalitetnim i uključivim okruženjima za učenje, povećanjem privlačnosti nastavničke struke i povećanjem dostupnosti usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Osim toga, nekoliko mjera usmjereno je na svladavanje posebnih izazova naselja u najnepovoljnijem položaju i poboljšanje pristupa kvalitetnim uslugama primarne skrbi i bolničkoj skrbi.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za pojedinu zemlju

- (14) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se novim planom za oporavak i otpornost doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama upućenima Mađarskoj, uključujući njihove fiskalne aspekte, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (15) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela gospodarskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Mađarskoj u okviru europskog semestra 2019., 2020., 2022., 2023., 2024. i 2025., posebno u pogledu zelene i digitalne tranzicije, obrazovanja, inovacija, tržišta rada, socijalne politike, zdravstva, okvira za borbu protiv korupcije, neovisnosti pravosuđa, tržišnog natjecanja u javnoj nabavi, kvalitete i transparentnosti donošenja odluka koordinacije ekonomskih politika, oporezivanja i agresivnog poreznog planiranja te fiskalnog okvira.
- (16) Novi plan za oporavak i otpornost sadržava nekoliko relevantnih mjera za svladavanje izazova povezanih sa zelenom tranzicijom. Kad je riječ o proizvodnji energije i energetske učinkovitosti, plan za oporavak i otpornost uključuje reforme za poboljšanje postupaka izdavanja dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, pojednostavnjenje priključivanja malih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na mrežu, uklanjanje prepreka za razvoj energije vjetra, izračunavanje mrežnih tarifa, ugradnju pametnih brojlara, jačanje uloge agregatora,

primjenu dinamičnog određivanja cijena u ugovorima o kupnji električne energije, poticanje tržišnog natjecanja na tržištu uravnoteženja, širenje energetske zajednice i povećanje upotrebe skladištenja energije. Cilj je reformi povećati sudjelovanje tržišnih sudionika na tržištima proizvodnje i skladištenja energije iz obnovljivih izvora. Kako bi se to postiglo, reformama se nastoji ubrzati korištenje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (posebno energije vjetra na kopnu) te povećati fleksibilnost na strani potražnje i tržišno natjecanje na tržištu uravnoteženja. Očekuje se da će se tim reformama odgovoriti na preporuke o poboljšanju fleksibilnosti i tržišnog natjecanja u sektoru električne energije i ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje i ulaganja za povećanje uvođenja proizvodnje solarne energije i za poboljšanje elektroenergetske mreže kako bi se omogućila sigurna integracija proizvedene energije iz obnovljivih izvora. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje i nekoliko ulaganja u energetske obnovu javnih zgrada, posebno u području obrazovanja, te stambenih zgrada, u skladu s preporukom o poboljšanju energetske učinkovitosti, posebno u zgradama. Kad je riječ o održivom prometu, novi plan za oporavak i otpornost uključuje ulaganja u razvoj željezničke mreže, autobusnog prijevoza s nultom stopom emisija, sustava tramvaja i trolejbusa u Budimpešti te postaja za punjenje električnih vozila. Osim toga, Mađarska bi trebala uvesti jedinstvenu nacionalnu tarifu i sustav za izdavanje karata i obavijesti za putnike za autobusni i željeznički prijevoz. Novi plan za oporavak i otpornost obuhvaća i mjere usmjerene na promicanje reformi u području kružnog gospodarstva i održivog gospodarenja otpadom te reformu i ulaganje u održivo upravljanje vodama, među ostalim promicanjem prirodnog zadržavanja vode.

- (17) Novi plan za oporavak i otpornost sadržava nekoliko relevantnih mjera za svladavanje izazova povezanih s digitalnom tranzicijom. Plan za oporavak i otpornost uključuje mjere kojima je cilj osigurati digitalna prijenosna računala za nastavnike i učenike u javnom obrazovanju, uređaje informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) za osnovne i srednje škole, uključujući škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, i za sveučilišta i ustanove za obrazovanje odraslih te povećati digitalizaciju zdravstvenog sektora. Nadalje, novi plan za oporavak i otpornost uključuje određene mjere za povećanje digitalizacije javne uprave, posebno putem platformi za elektroničku prijavu poreza i daljnjim razvojem elektroničkog sustava javne nabave.
- (18) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje nekoliko mjera za svladavanje izazova u području obrazovanja. Sadržava reforme za povećanje privlačnosti nastavničke struke pomoću mehanizma kojim se osigurava postupna konvergencija plaća učitelja i nastavnika na najmanje 80 % prosječne plaće osoba sa završenim tercijarnim obrazovanjem, za smanjenje segregacije u školama te za osiguravanje pristupa kvalitetnom školskom obrazovanju, posebno tako da se učenicima i nastavnicima osiguraju uređaji za sudjelovanje u modernom digitalnom obrazovanju. Novi plan za oporavak i otpornost sadržava i ulaganja za potporu integraciji učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovno obrazovanje.
- (19) Izazovi povezani s istraživanjem i inovacijama rješavaju se osnivanjem nacionalnih laboratorija kako bi se poboljšao ekosustav za znanost i inovacije. Potpora uspostavi i pristupu gigatvornicama umjetne inteligencije te doprinos Programu EU-a za sigurnu povezivost (IRIS2) osim toga doprinose jačanju inovacijskog okvira za javni sektor i poduzeća.

- (20) Preporuka za pojedinu zemlju o integraciji najranjivijih skupina na tržište rada provodi se otvaranjem dodatnih mjesta u jaslicama i promicanjem mogućnosti zapošljavanja za osobe koje žive u naseljima u najnepovoljnijem položaju.
- (21) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje razne mjere za svladavanje posebnih izazova povezanih sa socijalnim politikama pružanjem sveobuhvatne potpore stanovnicima 300 naselja u najnepovoljnijem položaju. Cilj je tih mjera promicanje zapošljavanja i razvoja vještina u skladu s lokalnim posebnostima, postizanje boljih ishoda učenja primjenom pedagogije koja uključuje zajednicu i uspostava socijalnih solarnih elektrana.
- (22) Planom se utvrđuje opsežan skup reformi i ulaganja kako bi se svladali najkritičniji izazovi u zdravstvenim uslugama. To posebno uključuje ulaganja u poboljšanje bolničke infrastrukture i opreme i razvoj primarne i preventivne skrbi uspostavom zajednica liječnika opće prakse koje pružaju integrirane zdravstvene usluge. To je dopunjeno ulaganjima u digitalnu zdravstvenu skrb, npr. programe digitalizacije. Drugom mjerom podupire se iskorjenjivanje neformalnih plaćanja u zdravstvenom sustavu.
- (23) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje niz mjera za jačanje okvira za borbu protiv korupcije i zaštitu financijskih interesa Unije. To uključuje pravno osnivanje tijela za integritet kako bi se učinkovito ojačalo sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, sukoba interesa i korupcije te drugih nezakonitosti i nepravilnosti povezanih s provedbom potpore Unije u Mađarskoj, s posebnim naglaskom na javnoj nabavi i provjeri imovinskih kartica. Prema novom planu za oporavak i otpornost, tijelo za integritet trebalo bi imati široke ovlasti za intervenciju u svim slučajevima u kojima, prema njegovu mišljenju, nadležna nacionalna tijela nisu poduzela potrebne korake za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, sukoba interesa, korupcije i drugih nezakonitosti ili nepravilnosti koje utječu ili postoji ozbiljan rizik da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na zaštitu financijskih interesa Unije. Nadalje, Mađarska se obvezala podnijeti obavijest Europskoj komisiji o svojoj namjeri da sudjeluje u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”). Uključena je i mjera koja se sastoji od osnivanja radne skupine za borbu protiv korupcije, uz znatno sudjelovanje neovisnih nevladinih organizacija, koja bi kontinuirano ispitivala postojeće mjere za borbu protiv korupcije i sastavljala prijedloge. Osim toga, novi plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za potporu pojačanoj suradnji s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF), za uspostavu proširenog osobnog i materijalnog opsega imovinskih kartica određenih dužnosnika visokog rizika te za postupno ukidanje zaklada za upravljanje imovinom od javnog interesa koje obavljaju aktivnosti od javnog interesa i osiguranje nadzora i transparentnosti načina na koji zaklade za upravljanje imovinom od javnog interesa koje obavljaju aktivnosti od javnog interesa i pravne osobe koje one osnivaju ili vode upotrebljavaju potporu Unije, dok god one postoje. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje i niz reformi za jačanje zakonodavnih, institucijskih i praktičnih mehanizama za učinkovitije sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, korupcije, sukoba interesa, dvostrukog financiranja i drugih nezakonitosti pri korištenju potpore Unije. Novi plan za oporavak i otpornost obuhvaća reformu kojom se uvodi mogućnost sudskog preispitivanja odluka javnog tužiteljstva ili istražnog tijela o odbacivanju prijave kaznenog djela ili okončanju kaznenog postupka u slučaju posebnih kaznenih djela povezanih s izvršavanjem javnih ovlasti ili upravljanjem javnom imovinom. Nekoliko mjera iz novog plana za oporavak i otpornost doprinosi

povećanju transparentnosti i pristupa javnim podacima, među ostalim s ciljem jačanja okvira za borbu protiv korupcije olakšavanjem neovisnog nadzora. Takve mjere uključuju osnivanje i vođenje središnjeg registra o korištenju javnih sredstava koji se može pretraživati, uklanjanje ili ograničavanje troškova povezanih sa zahtjevima za pristup javnim informacijama, olakšavanje sudskih postupaka u predmetima povezanim s pristupom javnim informacijama, uklanjanje određenih razloga za odbijanje pristupa javnim informacijama i uvođenje redovitih provjera tijela koja obavljaju javne dužnosti kako bi se ocijenilo poštuju li zahtjeve u pogledu osiguravanja pristupa javnim informacijama.

- (24) Preporuka za pojedinu zemlju o jačanju neovisnosti sudstva uvažena je u vidu nekoliko reformi u novom planu za oporavak i otpornost, za koje se očekuje da će ojačati neovisnost i nepristranost sudova i sudaca ustanovljenih zakonom, čime će se povećati standard sudske zaštite i poboljšati ulagačka klima u Mađarskoj. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za jačanje relativne uloge i ovlasti Nacionalnog sudbenog vijeća u odnosu na ovlasti predsjednika Nacionalnog ureda za sudstvo. Očekuje se da bi se učinkovitim nadzorom Nacionalnog sudbenog vijeća nad predsjednikom Nacionalnog ureda za sudstvo smanjila mogućnost donošenja proizvoljnih odluka u središnjoj upravi sudova, među ostalim u pogledu imenovanja sudaca, čime bi se trebala ojačati neovisnost sudstva. Prema novom planu za oporavak i otpornost, to bi se posebno trebalo postići uvođenjem zahtjeva za obvezujuće obrazloženo mišljenje Nacionalnog sudbenog vijeća o pojedinačnim odlukama, kao što su prikladnost kandidata za mjesto predsjednika i potpredsjednika Nacionalnog ureda za sudstvo, na temelju kriterija prikladnosti; poništenje postupaka imenovanja sudaca i sudskih službenika; premještanje sudaca i uklanjanje sudaca iz skupine sudaca koji odlučuju o posebnim predmetima, uključujući upravne predmete. Nacionalno sudbeno vijeće također bi trebalo dati obvezujuće obrazloženo mišljenje o propisima kao što su bodovni sustav za imenovanje sudaca, uvjeti za dodjelu bonusa, osposobljavanje sudaca, nacionalno radno opterećenje i broj sudačkih radnih mjesta. Naposljetku, suci koji su članovi Nacionalnog sudbenog vijeća trebali bi imati mogućnost biti ponovno izabrani za sljedeći mandat, a Nacionalno sudbeno vijeće trebalo bi imati pristup svim dokumentima, pravnu sposobnost i autonomiju pri isplati sredstava iz svojeg proračuna te pravo na pokretanje postupka pred nadležnim sudom i Ustavnim sudom kako bi obranilo svoje ovlasti. Trebala bi se uvesti i nediskrecijska pravila o imenovanju privremenih predsjednika sudova i zabrana reintegracije sudaca u sud višeg stupnja nakon njihova upućivanja. Očekuje se da će se jednom od reformi ojačati neovisnost Vrhovnog suda (Kúria), posebno izmjenom pravila o izboru njegova predsjednika, koji bi trebao imati najmanje pet godina sudačkog iskustva i ne bi trebao imati mogućnost da bude ponovno izabran. Nacionalno sudbeno vijeće trebalo bi dati obvezujuće obrazloženo mišljenje o prikladnosti kandidata za predsjednika i potpredsjednika Vrhovnog suda (Kúria). Reformom bi se također trebala ukloniti mogućnost da se članovi Ustavnog suda imenuju u Vrhovni sud (Kúria) izvan uobičajenog postupka prijave, poboljšati program raspodjele predmeta i osigurati veće ovlasti sudskog vijeća Vrhovnog suda. Očekuje se da će se daljnjim reformama ukloniti prepreke za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije i ukloniti mogućnost, uvedenu 2019., da javna tijela pred Ustavnim sudom osporavaju konačne sudske odluke, kako bi se osiguralo da konačne odluke donose nadležni neovisni sudovi.
- (25) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje i nekoliko mjera za svladavanje izazova povezanih s tržišnim natjecanjem u javnoj nabavi, među ostalim jačanjem integriteta

postupaka javne nabave. Uključuje reformu koja se sastoji od razvoja i stalne upotrebe alata za praćenje kojim se procjenjuje opseg i uzrok postupaka javne nabave sa samo jednom ponudom. Transparentnost i integritet postupaka javne nabave nastoji se povećati reformom za uvođenje pravila o sukobu interesa i dodatnih obveza izvješćivanja i objavljivanja za javne naručitelje. Drugom reformom nastoji se razviti okvir za mjerenje uspješnosti kako bi se redovito procjenjivale učinkovitost i isplativost javne nabave te razlozi za ograničeno tržišno natjecanje u sektorima s niskom razinom tržišnog natjecanja. Donošenjem akcijskog plana na temelju dobre međunarodne prakse trebala bi se povećati razina tržišnog natjecanja u javnoj nabavi. Na temelju tih reformi, Mađarska se novim planom za oporavak i otpornost obvezuje smanjiti udio javnih nabava s jednom ponudom u postupcima koji primaju potporu Unije na manje od 15 %. U vezi s tim reformama, novi plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za razvoj elektroničkog sustava javne nabave kako bi se olakšao neovisan nadzor i analiza tržišnog natjecanja u javnoj nabavi.

- (26) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje reforme za poboljšanje kvalitete i transparentnosti procesa donošenja odluka uključivanjem drugih dionika te redovitim procjenama učinka. Povezanim mjerama nastoji se osigurati da nacrti zakonodavnih akata koje priprema vlada sustavno prolaze dostatno dugo javno savjetovanje, osim ako postoje opravdani razlozi, te da se za nacрте zakonodavnih akata dosljedno pripremaju i javno objavljuju procjene učinka i obrazloženja. Uključivanje dionika u provedbu i nadzor samog novog plana za oporavak i otpornost predviđeno je i kroz osnivanje odbora za praćenje, u kojem najmanje polovina članova treba biti iz organizacija civilnog društva koje su potpuno neovisne o javnim tijelima i koji treba raditi i nakon 2026. To bi moglo doprinijeti i poboljšanju socijalnog dijaloga.
- (27) Novi plan za oporavak i otpornost sadržava i mjere koje se odnose na poslovno okruženje, posebno na poboljšanje poreznog sustava. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje reforme usmjerene na učinkovitije rješavanje problema agresivnog poreznog planiranja, kao što su povećanje dostave podataka o transfernim cijenama, preispitivanje minimalnih zahtjeva u pogledu poslovne prisutnosti za porez na dobit za fiktivna društva i proširenje područja primjene pravila o nemogućnosti odbitka za izlazna plaćanja u jurisdikcije s niskim ili nultim poreznim stopama. Kad je riječ o pojednostavnjenju poreza, novi plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za smanjenje broja poreza i poreznih olakšica za poduzeća te za digitalnu transformaciju postupaka ispunjavanja poreznih obveza.
- (28) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje reforme za poboljšanje održivosti javnih financija. To uključuje mjere za uspostavu postupka i provedbu revizija potrošnje, poboljšanje nacionalnog fiskalnog okvira uz pokretanje šire revizije tog okvira te reforme subvencioniranog kreditiranja.
- (29) Novi plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Mađarskoj u kontekstu europskog semestra 2025., posebno u vezi koordinacijom ekonomske politike, fiskalnim okvirom, inovacijama, tržišnim natjecanjem u sektoru električne energije, otpornošću vodoopskrbe, obrazovanjem, tržištem rada, socijalnom politikom i stanovanjem. Nakon svladavanja navedenih izazova očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost doprinijeti i ispravljanju neravnoteža s kojima se suočava Mađarska utvrđenih u preporukama na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 u 2026., posebno u pogledu visokog državnog deficita i troškova financiranja,

pogoršanja troškovne konkurentnosti i osjetljivosti na cijene energije, rasta cijena stambenih nekretnina i državnih intervencija na financijskom tržištu.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (30) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta te na ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost u Mađarskoj, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te na ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, čime se jačaju ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.
- (31) Znatna predanost modernizaciji gospodarske infrastrukture čini okosnicu mađarske strategije rasta. Osnivanjem društva za željeznička vozila (ROSCO) trebala bi se ubrzati obnova mađarskih željezničkih vozila i stvoriti osnova za učinkovitije upravljanje željezničkim uslugama, što bi trebalo dodatno doprinijeti širim naporima Mađarske povezanim s dekarbonizacijom. Dodatna ulaganja u gradsku mobilnost, uključujući nabavu novih tramvaja, autobusa i trolejbusa, usmjerena su na poboljšanje povezanosti. U poglavlju o planu REPowerEU poseban se naglasak stavlja na jačanje energetske neovisnosti Mađarske i ubrzavanje njezine zelene tranzicije. Povećanjem kapaciteta i fleksibilnosti elektroenergetske mreže novi plan za oporavak i otpornost omogućuje integraciju obnovljivih izvora energije u širim razmjerima. Uvođenjem energije iz vjetroelektrana na kopnu zahvaljujući pojednostavnjenim postupcima izdavanja dozvola znatno će se povećati proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u Mađarskoj. Modernizacijom prijenosnih i distribucijskih mreža istodobno će se osigurati i integracija te energije u nacionalnu mrežu. Te su mjere dopunjene ulaganjima u postrojenja za skladištenje energije i energetske obnovu javnih i stambenih zgrada, čime energetska sustav postaje otporniji i održiviji.
- (32) Doprinos Mađarske Zajedničkom poduzeću EuroHPC usmjeren je na podupiranje uspostave gigatvornice UI-a ili ekvivalentne računalne infrastrukture, u skladu s vizijom Europske komisije o tehnološkoj suverenosti. Tim bi se ulaganjem trebao ubrzati razvoj naprednih računalnih kapaciteta, čime se ojačava europska konkurentnost u globalnom digitalnom gospodarstvu. Isto tako, doprinos Mađarske Programu EU-a za sigurnu povezivost (IRIS²) predviđen je kao odgovor na kritične izazove u području sigurnosti i otpornosti i usmjeren na jačanje sigurnih i suverenih komunikacija, jačanje otpornosti kritične infrastrukture i javnih usluga te poboljšanje pripravnosti za kibernetičke, hibridne i druge poremećaje povezane sa sigurnošću.
- (33) U novom planu za oporavak i otpornost stavlja se jednak naglasak na otvaranje radnih mjesta i socijalnu otpornost, čime se uvažava činjenica da održiv gospodarski rast mora biti uključiv. U okviru programa za integraciju na tržište rada usmjerenih na ranjive skupine novi plan za oporavak i otpornost nastoji otvoriti mogućnosti za inicijative socijalizacije radne snage. Otvaranjem novih mjesta u jaslicama pruža se dodatna potpora zaposlenim roditeljima, posebno ženama, u postizanju ravnotežu između obiteljskih i profesionalnih obveza.
- (34) Modernizacijom zdravstvenih ustanova osigurava se pravedan pristup kvalitetnim zdravstvenim uslugama u cijeloj zemlji. Osim toga, dokapitalizacija Mađarske razvojne banke (MFB) usmjerena je na olakšavanje izgradnje priuštivih stanova, čime

bi se trebale smanjiti razlike između urbanih i ruralnih sredina i pružiti potpora kućanstvima s niskim dohotkom i studentima.

Načelo nenanošenja bitne štete

- (35) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se novim planom za oporavak i otpornost osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u taj novi plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).
- (36) Za mjere s mogućim štetnim učincima na okoliš i klimu pružaju se odgovarajuća jamstva da će se poštovati primjenjivi kriteriji. Rizici za okoliš ublažavaju se *ex ante* uvođenjem uvjeta: aktivnostima u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) moraju se postići predviđene emisije stakleničkih plinova koje su niže od relevantnih referentnih vrijednosti, a po mogućnosti i znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Uveden je popis za sve financijske instrumente kako bi se osiguralo da se ne podupiru aktivnosti i imovina koje nisu u skladu s načelom nenanošenja bitne štete.
- (37) Novim planom za oporavak i otpornost uvode se tri mjere sa znatnom dodjelom financijskih sredstava, za koje su uspostavljene zaštitne mjere u pogledu načela nenanošenja bitne štete. Konkretno, sva ta ulaganja, odnosno dokapitalizacija društva za željeznička vozila, dokapitalizacija Mađarske razvojne banke i program bespovratnih sredstava za razvoj elektroenergetske mreže, sadržavaju posebne kriterije prihvatljivosti radi osiguranja usklađenosti sa zahtjevima nenanošenja bitne štete već u fazi nabave. Stoga se očekuje da će i novi plan za oporavak i otpornost biti usklađen s načelom nenanošenja bitne štete.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (38) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi novi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Na mjere potpore klimatskim ciljevima odnosi se 52,9 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru novog plana za oporavak i otpornost, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VI. toj uredbi. U skladu s člankom 17. te uredbe novi plan za oporavak i otpornost usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan 2021. – 2030.
- (39) Rashodi povezani s klimom čine 52,9 % rashoda novog plana za oporavak i otpornost u cjelini, čemu najviše doprinose ulaganja u uvođenje energije iz obnovljivih izvora i modernizaciju mreže. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje znatnu potporu za solarnu energiju, pri čemu su novi kapaciteti usmjereni na općine u nepovoljnom položaju, i šire uvođenje energije vjetra na kopnu, koje olakšavaju pojednostavnjeni postupci izdavanja dozvola. Osim toga, modernizacija prijenosnih i distribucijskih mreža uz uvođenje dodatnih kapaciteta trebala bi omogućiti veću integraciju obnovljivih izvora energije i rješenja za skladištenje energije u mađarski elektroenergetski sustav. Mjere energetske učinkovitosti, kao što su obnova javnih zgrada i ugradnja pametnih brojlara, dodatno doprinose smanjenju potrošnje energije i emisija. U prometnom sektoru, elektrifikacijom željezničkih dionica i nabavom

⁵ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13).

autobusa s nultom stopom emisija trebale bi se znatno smanjiti emisije stakleničkih plinova, čime se podupiru širi ciljevi Mađarske u pogledu dekarbonizacije. Sve mjere iz poglavlja o planu REPowerEU u potpunosti doprinose klimatskim ciljevima, te to poglavlje ispunjava minimalni cilj od 37 %. Ugradnja kapaciteta za skladištenje energije usmjerena je na poboljšanje fleksibilnosti ponude i potražnje, a proširenjem proizvodnje energije vjetra na kopnu i ugradnjom solarnih ploča u stambenim zgradama trebao bi se povećati udio obnovljivih izvora energije u kombinaciji izvora energije u Mađarskoj. Očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost znatno i trajno doprinijeti zelenoj tranziciji, čime će poduprijeti klimatske ciljeve EU-a za 2030. i cilj klimatske neutralnosti do 2050. Proširenje kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, u kombinaciji s modernizacijom mreže i poboljšanjima energetske učinkovitosti, usmjereno je na smanjenje ovisnosti Mađarske o fosilnim gorivima i emisija stakleničkih plinova. Predviđeno je da će te mjere imati trajan učinak jer bi trebale imati povoljne učinke na okoliš i dugo nakon provedbe.

- (40) Osim ublažavanja klimatskih promjena, novi plan za oporavak i otpornost sadržava elemente koji doprinose bioraznolikosti i zaštiti okoliša. Intervencije za zadržavanje vode na površini od 18 000 hektara usmjerene su na poboljšanje otpornosti ekosustava i podupiranje bioraznolikosti na poljoprivrednim područjima, a modernizacija crpne stanice Kvassay trebala bi poboljšati ekološko stanje rukavca Dunava. Ta su ulaganja usklađena sa širim okolišnim ciljevima, čime se dopunjuje primarni fokus novog plana za oporavak i otpornost u pogledu djelovanja u području klime.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (41) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi novi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri (ocjena A) doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Na mjere potpore digitalnim cijevima odnosi se 24,1 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru novog plana za oporavak i otpornost, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VII. toj uredbi.
- (42) Novi plan za oporavak i otpornost Mađarske ispunjava cilj od 20 % digitalnih rashoda prema kriteriju za ocjenjivanje 2.6. iz Priloga V. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost, a ključni doprinosi proizlaze iz ulaganja u digitalno obrazovanje, modernizaciju visokog obrazovanja i digitalizaciju javnih usluga. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje digitalne alate za škole, kao što su prijenosna računala, koji bi trebali poboljšati digitalnu pismenost i učenicima omogućiti da steknu vještine potrebne za digitalno gospodarstvo. Osim toga, modernizacijom infrastrukture visokog obrazovanja, uključujući razvoj digitalnog obrazovnog sadržaja i digitalizaciju visokih učilišta, trebao bi se poboljšati pristup digitalnom obrazovanju i poduprijeti prelazak na učenje putem interneta i hibridno učenje. Proširenje elektroničkih postupaka u zdravstvu, uključujući uvođenje centralne mobilne aplikacije za zdravstvene usluge, usmjereno je na digitalizaciju zdravstvenih usluga i poboljšanje učinkovitosti i pristupačnosti.
- (43) Očekuje se da će mjere iz novog plana za oporavak i otpornost znatno doprinijeti digitalnoj transformaciji gospodarstva. Ulaganje u inicijativu za gigatvornicu UI-ja, koja se podupire dobrovoljnim doprinosom Zajedničkom poduzeću EuroHPC, usmjereno je na ubrzanje razvoja naprednih računalnih kapaciteta i jačanje potpore Mađarske digitalnoj suverenosti Europe. Isto tako, doprinos Mađarske Programu EU-a za sigurnu povezivost (IRIS²) trebao bi poboljšati infrastrukturu za sigurnu satelitsku

komunikaciju u Mađarskoj i tako odgovoriti na ključne izazove u području digitalne sigurnosti i otpornosti.

Trajan učinak

- (44) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Mađarsku.
- (45) Očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, imati trajan pozitivan učinak na mađarsko gospodarstvo. Novim planom za oporavak i otpornost povećava se ambicioznost reformi, u skladu s preporukama iz europskog semestra, kao i transformativna ulaganja u dekarbonizaciju prometa, elektroenergetske mreže i MSP-ove. U okviru novog plana za oporavak i otpornost znatna ulaganja usmjeravaju se u zelenu tranziciju, posebno u povećanje kapaciteta i fleksibilnosti elektroenergetske mreže. Očekuje se da će se time, u kombinaciji s ambicioznim reformama kojima se tržište otvara za ulaganja u proizvodnju energije vjetra, ojačati energetska sigurnost zemlje, ograničiti cijene energije i doprinijeti smanjenju ovisnosti o uvozu fosilnih goriva iz Rusije, što znači da će imati trajni učinak. Novi plan za oporavak i otpornost uključuje i ambiciozne mjere potpore uvođenju električnih vozila i elektrifikaciji željezničkih dionica, u kombinaciji s reformom tržišta željezničkog prijevoza.
- (46) Ulaganjima u priuštivo stanovanje, inovativne MSP-ove i poduzetnički kapital povećava se konkurentnost mađarskog poslovnog okruženja. Potencijalni učinak tih ulaganja pojačan je reformama za poboljšanje funkcioniranja Nacionalne razvojne banke, postupno ukidanje određenih sektorskih poreza i jačanje transparentnosti tržišta mjerama za borbu protiv korupcije i pravilima o stvarnim vlasnicima. Očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost znatno doprinijeti jačanju institucionalne otpornosti Mađarske. Očekuje se da će se to postići jačanjem okvira za borbu protiv korupcije, jačanjem neovisnosti pravosuđa te poboljšanjem kvalitete i transparentnosti postupaka donošenja odluka. Poslovno okruženje trebalo bi se poboljšati mjerama za poboljšanje poreznog sustava, regulatornu predvidljivost i povećanje tržišnog natjecanja u javnoj nabavi. Očekuje se da će novi plan za oporavak i otpornost doprinijeti i dobrom proračunskom upravljanju uvođenjem revizija potrošnje i poboljšanjima fiskalnog okvira.
- (47) Trajan učinak novog plana za oporavak i otpornost može se pojačati i sinergijama između novog plana za oporavak i otpornost i drugih programa, uključujući one koji se financiraju iz fondova kohezijske politike, posebno znatnim uklanjanjem teritorijalnih izazova i promicanjem uravnoteženog razvoja.

Praćenje i provedba

- (48) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u novom planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe novog plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.
- (49) Ključne etape i ciljne vrijednosti novog plana za oporavak i otpornost omogućuju odgovarajuće praćenje provedbe plana. Uspješnost ulaganja uključenih u novi plan za oporavak i otpornost ocjenjivat će se na temelju ostvarenja više ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, koje će pratiti javna tijela zadužena za provedbu predmetnih mjera i koje

obuhvaćaju ključne faze provedbe svakog ulaganja. Odabrane ciljne vrijednosti u skladu su s ciljevima, procjenama troškova i rasporedom provedbe svake mjere i kvantificirane na temelju specifičnih pokazatelja koji pokazuju rezultat obavljenog posla. Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantne su i za mjere koje su već dovršene i koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Postupno ostvarenje tih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri potrebno je da bi se opravdali zahtjevi za plaćanje.

- (50) Svaka nova reforma i ulaganje uključuje barem jednu ciljnu vrijednost i/ili ključnu etapu koja sadržava ključne elemente mjere i omogućuje ocjenu ostvarenja njezinih ciljeva. Koncentracija ključnih etapa i ciljnih vrijednosti posebno je velika na kraju razdoblja provedbe plana.
- (51) Države članice moraju osigurati da se financijska potpora u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2021/241.

Troškovi

- (52) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi, obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova novog plana za oporavak i otpornost navedeno u tom novom planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (53) Mađarska je dostavila procjene troškova za sva ulaganja iz svojeg novog plana za oporavak i otpornost i dovoljno informacija da se može smatrati da su troškovi općenito razumni i uvjerljivi. Mjere su među ostalim procijenjene na temelju tržišnih cijena ili cijena sličnih jedinica u prošlim ulaganjima, potpisanim ugovorima ili indikativnim ponudama. Za ostale mjere primjenjuje se pristup odozgo prema dolje u kojem se ukupni trošak projekta temelji na sličnim projektima iz prošlosti. Na temelju ocjene procjena troškova i povezanih popratnih dokumenata smatra se da su procjene troškova za većinu mjera iz plana razumne i uvjerljive. Iznos procijenjenih ukupnih troškova novog plana za oporavak i otpornost u skladu je s prirodom i vrstom predviđenih reformi i ulaganja. Mađarska je tvrdnje iznesene u planu potkrijepila dostatnim dokazima o troškovima. Kad je riječ o troškovima novih mjera u novom planu za oporavak i otpornost, uključujući one iz poglavlja o planu REPowerEU, procjene troškova smatraju se donekle uvjerljivima.
- (54) Mađarska je dostavila dovoljno informacija i dokaza da iznos procijenjenih troškova reformi i ulaganja novog plana za oporavak i otpornost koji se treba financirati iz Mehanizma nije obuhvaćen postojećim ili planiranim financiranjem sredstvima Unije. To bi opravdalo ocjenu B na temelju kriterija 2.9. iz Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241. U konačnici, procijenjeni ukupni troškovi novog plana za oporavak i otpornost u skladu su s načelom troškovne učinkovitosti i razmjerni su očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

Zaštita financijskih interesa Unije

- (55) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi, aranžmani predloženi u novom planu za oporavak i otpornost primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevара i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko

financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguranje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.

- (56) U skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 trebalo bi utvrditi ključne etape povezane sa zaštitom financijskih interesa Unije kako bi se osigurala usklađenost s člankom 22. te uredbe uspostavom primjerenog sustava kontrole. Očekuje se da će zadovoljavajuće ostvarenje tih ključnih etapa jamčiti primjerenost sustava unutarnje kontrole, u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241. Sustav kontrole i mehanizmi predloženi u novom planu za oporavak i otpornost temelje se na pouzdanim procesima i strukturama, pri čemu se jasno definiraju uloge i odgovornosti različitih tijela uključenih u provedbu, praćenje, kontrolu i reviziju plana, kao i njihove interakcije. Time se osigurava jasno razdvajanje funkcija i odgovornosti provedbe, kontrole i revizije. Nacionalno tijelo odgovorno je za opću koordinaciju plana za oporavak i otpornost, za praćenje napretka ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, za kontrolu provedbenih tijela, tijela koja dodjeljuju bespovratna sredstva, tijela koje izvršava financijske instrumente, financijskih posrednika i krajnjih primatelja te za pripremu i podnošenje Komisiji zahtjeva za plaćanje i povezanih izjava rukovodstva na temelju provjerenih podataka iz sustava praćenja. Uloga tijela za reviziju novog plana za oporavak i otpornost dodijeljena je Glavnoj upravi za reviziju europskih fondova (EUTAF), koja ima potrebno administrativno iskustvo i kapacitete za obavljanje povezanih revizijskih zadaća u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima. EUTAF je odgovoran za provedbu revizija sustava i dokazno ispitivanje provedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koji služe kao osnova za sažetak revizija koji se Komisiji dostavlja sa zahtjevima za plaćanje. Revizijski okvir dodatno je ojačan posebnim ključnim etapama kojima se osiguravaju funkcionalna i proračunska neovisnost EUTAF-a, donošenje višegodišnje revizijske strategije koja obuhvaća revizije sustava, uzorkovanje na temelju rizika i provjere na licu mjesta, kao i zahtjevi za dostatnu pokrivenost revizijom provedbenih tijela i sustava kontrole te izdavanje revizorskog mišljenja o funkcioniranju repozitorijskog sustava za praćenje provedbe novog plana za oporavak i otpornost. To se posebno osigurava sljedećim ključnim etapama: 75, 81, 83 i 84.
- (57) Očekuje se da će administrativni kapacitet tijela zaduženih za provedbu, koordinaciju, praćenje i kontrolu novog plana za oporavak i otpornost biti primjeren za obavljanje njihovih predviđenih uloga i zadaća. Nacionalnom tijelu potporu mogu pružiti provedbena tijela, tijela koja dodjeljuju bespovratna sredstva i Mađarska razvojna banka, kojima su povjerene posebne provedbene zadaće na temelju njihova stručnog znanja i administrativnog kapaciteta. S obzirom na povećanu provedbenu ulogu Mađarske razvojne banke, uvodi se posebna reforma za jačanje njezina operativnog kapaciteta, upravljanja, transparentnosti, sustava unutarnje kontrole i mehanizama nadzora. Od nacionalnog tijela se očekuje da redovito nadzire rad tijela uključenih u provedbu. Osim toga, Uprava za unutarnju reviziju i integritet provodi redovite kontrole povezane sa sukobom interesa neovisno o drugim kontrolnim tijelima, što uključuje stroža pravila o sprečavanju, otkrivanju i ispravljanju sukoba interesa kod

⁶ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.).

svih provedbenih subjekata i korisnika te sustavnu provjeru izjava i *ex post* kontrole operacija na temelju rizika. Uključene su i dodatne ključne etape kako bi se osigurala kontinuirana primjena pravnog i institucionalnog okvira za upravljanje, kontrolu i reviziju novog plana za oporavak i otpornost tijekom cijelog razdoblja provedbe plana i nakon 2026., uključujući uspostavu i održavanje pravnog okvira kojim se uređuju funkcije upravljanja, kontrole i revizije i osigurava kontinuitet zaštitnih mjera i jačanje nadzora nad provedbenim tijelima i financijskim posrednicima. Dodatnim reformama, kao što je osnivanje tijela za integritet, jača se zaštita financijskih interesa Unije, među ostalim poboljšanjem transparentnosti i pristupa informacijama o stvarnom vlasništvu za potrebe upravljanja, kontrole i revizije, redovitim preispitivanjem strategije za borbu protiv prijevара i korupcije u vezi s provedbom, revizijom i kontrolom potpore Unije, zakonodavnim mjerama za osiguranje učinkovite provedbe istraga OLAF-a te provjera i istraga na licu mjesta, uključujući pružanje nacionalne pomoći i učinkovite sankcije u slučaju odbijanja suradnje, zajedno s pojačanom operativnom suradnjom s OLAF-om u okviru obveza pružanja pomoći nadležnih nacionalnih tijela i poboljšanim daljnjim postupanjem na temelju nalaza istraga, te sudjelovanjem Mađarske u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO). Djelotvornost okvira za borbu protiv prijevара i korupcije dodatno je ojačana sustavnom upotrebom alata za analizu rizika i rudarenje podataka, uključujući obvezno učitavanje podataka, strukturirano praćenje utvrđenih rizika i uključivanje rezultata procjene rizika u postupke donošenja odluka, uz potporu revizijskih provjera potpunosti i pouzdanosti temeljnih podataka. Te institucionalne zaštitne mjere uključuju i uspostavu neovisne funkcije za unutarnju reviziju i integritet s istražnim ovlastima u pogledu sukoba interesa i nepravilnosti, koja je dopunjena kanalima za zviždače i sustavnom provjerom izjava, kao i pojačana jamstva funkcionalne i proračunske neovisnosti revizorskog tijela, uz osiguranje višegodišnjeg planiranja revizija, metodološke autonomije i poštovanja međunarodno prihvaćenih revizijskih standarda. To se posebno osigurava sljedećim ključnim etapama: 76., 77., 78., 79., 80., 82. Osim toga, utvrđeno je sedam ključnih etapa za jačanje okvira za borbu protiv korupcije i transparentnost upotrebe korištenja i nadzora nad javnim sredstvima, uključujući potporu Unije (to se osigurava ključnim etapama 54., 55., 57., 58., 59., 62. i 63.). Utvrđene su tri ključne etape za povećanje transparentnosti i tržišnog natjecanja u javnoj nabavi (to se osigurava ključnim etapama 66., 68. i 69.). Utvrđene su četiri ključne etape za jačanje neovisnosti pravosuđa, što je preduvjet za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole (to se osigurava ključnim etapama 71., 72., 73. i 74.).

- (58) Komisija smatra da je sustav unutarnje kontrole novog plana za oporavak i otpornost općenito primjeren, među ostalim i s obzirom na 24 ključne etape povezane s mađarskim sustavom kontrole za zaštitu financijskih interesa Unije koje su preduvjet za sva plaćanja na temelju članka 24. Uredbe (EU) 2021/241. Uzimajući u obzir činjenicu da te ključne etape trebaju zajamčiti zaštitu financijskih interesa Unije i uspostavu odgovarajućeg sustava kontrole prije nego što Komisija odobri bilo kakvo plaćanje u okviru Mehanizma, Mađarska bi sve ključne etape povezane sa sustavom kontrole⁷ trebala ostvariti prije podnošenja zahtjeva za plaćanje i nikakvo plaćanje u okviru Mehanizma ne bi se smjelo izvršiti prije njihova ostvarenja. Neke od tih mjera Mađarska je predložila u kontekstu postupka na temelju Uredbe o uvjetovanosti. Sadržaj povezanih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti usklađen je s obvezama

⁷

To se odnosi na ključne etape 54., 55., 57., 58., 59., 62., 63., 66., 68., 69., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84.

preuzetima u tom kontekstu. Osim toga, uključene su odredbe za osiguranje kontinuirane primjene revizijskih i kontrolnih zaštitnih mjera nakon 2026. Revizijsko jamstvo ojačano je uključivanjem posebnih odredbi o pojačanim *ex post* kontrolama i revizijama te provjeri usklađenosti s pravilima o prijevarama, korupciji, sukobu interesa i dvostrukom financiranju.

Koherentnost novog plana za oporavak i otpornost

- (59) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi novi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.
- (60) Novi plan za oporavak i otpornost čini 11 međusobno usklađenih komponenti kojima se podupire jačanje gospodarstva, zapošljavanje i socijalni ishodi te promiče zelena i digitalna tranzicija. Ulaganjima u upravljanje vodama i kružnost, promet i plan REPowerEU te dobrovoljnim doprinosima programima *gigatvornice UI-ja* i *IRIS²* jača se dosljednost plana i osigurava da mađarska strategija oporavka ostane usklađena s njezinim dugoročnim prioritetima: zelena i digitalna tranzicija, energetska sigurnost i socioekonomska otpornost. Plan uključuje mjere kojima se stvaraju multiplikacijski učinci i ubrzava napredak prema strateškim ciljevima Mađarske. Očekuje se da će se dekarbonizacijom prometa i istodobnim razvojem mreže potaknuti sustavne promjene. Elektrifikacija željezničkih dionica povećava potražnju za čistom električnom energijom, a ona se zadovoljava modernizacijom mreže, kojom se podupire širenje mreže postaja za punjenje električnih vozila. Povećani kapacitet i fleksibilnost mreže (zahvaljujući ulaganjima u postrojenja za skladištenje pametnih mreža i nadogradnje na razini prijenosa) ključni su za upravljanje dodatnim opterećenjem iz elektrificiranog prometa. Uključenim mjerama dodatno se jača zelena i digitalna tranzicija Mađarske. Komponenta 6 (Energija) i plan REPowerEU uključuju mjere usmjerene na razne segmente energetskog sustava. Potporom za solarne ploče u stambenom sektoru kućanstvima se omogućuje da proizvode vlastitu energiju iz obnovljivih izvora, dok je razvoj energije vjetra na kopnu usmjeren na velike kapacitete za energiju iz obnovljivih izvora. a reforme u području geotermalne energije na oslobađanje potencijala industrijskog i centraliziranog grijanja. Razvoj mreže ključna je komplementarna mjera jer omogućuje da infrastruktura za prijenos i distribuciju zadovolji povećane kapacitete i varijabilnost tih obnovljivih izvora. Kad je riječ o digitalnoj transformaciji, novim dobrovoljnim doprinosima programima *gigatvornice UI-a* i *IRIS²* jačaju se kapaciteti računalstva visokih performansi, dok se digitalizacijom zdravstvenih usluga moderniziraju javne usluge. Širenje pametnih brojlara, kao još jedna komplementarna mjera, poboljšava energetske učinkovitost i upravljanje mrežom jer omogućuje pružanje podataka o potrošnji u stvarnom vremenu. To omogućuje bolje upravljanje potražnjom, što je ključno iz perspektive povećane integracije varijabilnih obnovljivih izvora energije u mađarsku mrežu. Sva ta ulaganja zajedno podupiru ključne aspekte digitalne tranzicije – industrijske, javne i infrastrukturne.

Ravnopravnost

- (61) Rodna ravnopravnost i jednake mogućnosti uključene su u novi plan za oporavak i otpornost kao međusektorski prioriteti, u skladu s načelom 2. (rodna ravnopravnost) i načelom 3. (jednake mogućnosti) europskog stupa socijalnih prava. Plan uključuje ciljane mjere za smanjenje rodni razlika u obrazovanju, sudjelovanju na tržištu rada i

pristupu osnovnim uslugama. Kad je riječ o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, 110 novootvorenih mjesta u jaslicama (C1.I4) trebalo bi pomoći roditeljima, a posebno ženama, da postignu ravnotežu između poslovnih i obiteljskih obveza, čime bi se povećalo sudjelovanje žena na tržištu rada. Novi plan za oporavak i otpornost promiče i uključivo obrazovanje mjerama za smanjenje segregacije u školama (C1.R1) i potporu učenicima s posebnim obrazovnim potrebama (C1.I2), čime se osigurava jednak pristup kvalitetnom obrazovanju za svu djecu neovisno o socioekonomskom položaju.

Samoprocjena sigurnosti

- (62) Samoprocjena sigurnosti u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 nije dostavljena jer ju Mađarska nije smatrala potrebnom. Ulaganja u novom planu za oporavak i otpornost obuhvaćaju dobrovoljni doprinos programima gigatvornice UI-ja i IRIS². U okviru provedbe odgovarajućih programa potrebno je uspostaviti neophodna sigurnosna jamstva.

Prekogranični i višedržavni projekti

- (63) Novi plan za oporavak i otpornost ima snažnu prekograničnu i višedržavnu dimenziju. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava ključne reforme i ulaganja za poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, jačanje tržišta fleksibilnosti i otpornosti elektroenergetske mreže te poboljšanje energetske učinkovitosti, što doprinosi smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima. Razvojem elektroenergetske mreže namjerava se poduprijeti korištenje energije iz obnovljivih izvora i poboljšati priključke na mrežu za potrošače i proizvođače. U kombinaciji s reformama kojima se potiče skladištenje energije, priključenje energije iz vjetroelektrana na kopnu i funkcioniranje tržišta fleksibilnosti, to je ulaganje ključna mjera za jačanje otpornosti elektroenergetske mreže EU-a i smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima. Naposljetku, financijski instrument kojim se podupire poboljšanje energetske učinkovitosti stambenih objekata omogućuje multipliciranje učinka prethodno navedenih reformi i ulaganja smanjenjem potrošnje energije kućanstava. Ukupni procijenjeni troškovi tih mjera iznose 704 510 828 EUR, odnosno 100 % procijenjenih troškova poglavlja o planu REPowerEU, što je iznad indikativnog cilja od 30 %. Komponenta plana REPowerEU ima ključnu ulogu u provedbi preporuka za Mađarsku, posebno preporuka 2022/5, 2022/6 i 2023/4, jer promiče energetske učinkovitost, modernizaciju infrastrukture i prekograničnu povezanost. Vodeći projekt tog programa je elektrifikacija željezničke pruge Szeged-Röszke koja se proteže do granice Mađarske sa Srbijom, zajedno s izgradnjom novog elektificiranog spojnog kolosijeka koji povezuje željezničke pruge 136 i 140. Te su nadogradnje u skladu s ciljevima EU-a u pogledu dekarbonizacije i održive mobilnosti, a trebale bi povećati učinkovitost prekograničnog željezničkog prometa i smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima. Modernizacijom kritične infrastrukture projekt podupire zelenu tranziciju Mađarske, jača regionalne gospodarske veze i poboljšava logistiku za usluge prijevoza putnika i tereta. Inicijativa odražava šire ciljeve plana REPowerEU, među ostalim ubrzavanje energetske neovisnosti, poticanje integracije energije iz obnovljivih izvora i jačanje otpornosti prometa na razini EU-a, uz istodobno uklanjanje socioekonomskih razlika ciljanim ulaganjima u energiju i infrastrukturu. Doprinos Mađarske inicijativi za gigatvornicu UI-ja u iznosu od 500 000 000 EUR ima jasnu prekograničnu dimenziju. Gigatvornice UI-ja su strateška infrastruktura na razini Unije osmišljena kako bi se europskim istraživačima, *start-up* poduzećima i ostalim poduzećima u svim državama članicama omogućio pristup velikoj računalnoj snazi i kapacitetima za treniranje

pionirskih UI modela. Koristi ulaganja, u smislu zajedničkih kapaciteta umjetne inteligencije, otvorenog pristupa superračunalnim resursima i jačanja tehnološke suverenosti EU-a, po svojoj su prirodi takve da daleko nadilaze granice Mađarske. Naposljetku, doprinos Mađarske programu konstelacije IRIS² u iznosu od 500 000 000 EUR ima inherentnu prekograničnu dimenziju. Koristi infrastrukture programa IRIS², uključujući poboljšanu komunikacijsku otpornost i smanjenu ovisnost o pružateljima usluga izvan EU-a, po svojoj su prirodi takve da će se osjetiti i u drugim državama članicama, daleko izvan mađarskih granica.

Postupak savjetovanja

- (64) O reformama i ulaganjima uključenima u novi plan za oporavak i otpornost provedeno je savjetovanje s dionicima u skladu s nacionalnim pravnim okvirom. Mjere prenesene iz prethodnog plana za oporavak i otpornost u novi plan bile su predmet javnog savjetovanja u trenutku podnošenja tog plana. Osim toga, za mjere i ulaganja prenesene iz drugih programa Unije u novi plan za oporavak i otpornost provedena su dodatna savjetovanja prije objave odgovarajućih poziva. Povrh toga, o novim mjerama uključenima u novi plan za oporavak i otpornost Mađarske provedeno je savjetovanje s dionicima u odboru za praćenje plana za oporavak i otpornost te se o njima dodatno savjetuje pri pokretanju u skladu s nacionalnim okvirom.

Mjere potpore operacijama ulaganja koje doprinose ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP)

- (65) U skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP), Mađarska prioritetnim projektima smatra projekte kojima je dodijeljen pečat suverenosti u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/795. Ipak, Mađarska smatra da se nijedan projekt kojem je dodijeljen pečat suverenosti ne treba uključiti u novi plan za oporavak i otpornost jer nema dovoljno vremena za završetak takvog projekta prije krajnjeg datuma Mehanizma za oporavak i otpornost.

Pozitivna ocjena

- (66) Nakon Komisijine pozitivne ocjene novog plana za oporavak i otpornost i zaključka da je novi plan u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. i Prilogom V. toj uredbi, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu novog plana, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje te iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu novog plana za oporavak i otpornost u obliku bespovratne financijske potpore i zajma.

Financijski doprinos

- (67) Procijenjeni ukupni troškovi novog plana za oporavak i otpornost iznose 10 000 000 000 EUR, što je jednako iznosu od 3 553 302 225 000 HUF na temelju prosječne referentne stope ESB-a za EUR/HUF od 9. lipnja 2026. Iznosi u eurima iz opisa mjera i odgovarajućih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti izračunani su na istoj osnovi i to bi trebalo uzeti u obzir u njihovoj ocjeni.
- (68) S obzirom na to da je novi plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, a procijenjeni ukupni troškovi novog plana za oporavak i otpornost viši su od maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Mađarsku, financijski doprinos dodijeljen za novi plan za oporavak i otpornost Mađarske trebao bi jednak iznosu od 6 511 661 435 EUR.

- (69) Osim toga, kako bi se poduprle dodatne reforme i ulaganja, Mađarskoj bi trebalo staviti na raspolaganje potporu u obliku zajma u ukupnom iznosu od 3 918 313 481 EUR. Iznos procijenjenih ukupnih troškova novog plana za oporavak i otpornost niži je od kombiniranog financijskog doprinosa raspoloživog za Mađarsku i potpore u obliku zajma koja je Mađarskoj stavljena na raspolaganje. Stoga bi ukupnu potporu u obliku zajma stavljenu na raspolaganje Mađarskoj trebalo smanjiti na 3 488 338 565 EUR. Maksimalni opseg zajma koji je zatražila Mađarska iznosi manje od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama.
- (70) Provedbenu odluku Vijeća od 15. prosinca 2022. trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Radi jasnoće Prilog Provedbenoj odluci Vijeća od 15. prosinca 2022. trebalo bi u potpunosti zamijeniti.
- (71) Ovom Odlukom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ishod postupaka koji se odnose na dodjelu sredstava Unije u okviru drugih programa Unije osim Mehanizma ni postupke koji se mogu pokrenuti u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, posebno na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrenje ocjene novog plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena novog plana za oporavak i otpornost Mađarske na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru novog plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti i dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s isplatom zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Provedbena odluka Vijeća od 15. prosinca 2022. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Mađarske mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Unija Mađarskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 6 511 661 435 EUR.”⁸
- (2) u članku 2.a stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Unija Mađarskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 3 488 338 565 EUR.”
- (3) Prilog se zamjenjuje tekстом u Prilogu ovoj Odluci.

⁸ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Mađarske u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.

Članak 3.
Adresat

Ova je Odluka upućena Mađarskoj.
Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik